

BESLUT

2020-06-16

Dnr: 20/02469

PART

Post- och telestyrelsen, Box 5398, 102 49 Stockholm

SAKEN

Yttrande över viss användning av FM-bandet

SAMMANFATTNING

Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) gör bedömningen att de aktuella sändningarna är att betrakta som ljudradiosändningar enligt definitionen i radio- och tv-lagen (2010:696) och anses därför vända sig till allmänheten och kräver därmed tillstånd.

ÄRENDET

MPRT har den 8 juni 2020 beretts tillfälle av Post- och telestyrelsen (PTS) att yttra sig över viss användning av FM-bandet. PTS har den 19 maj 2020 mottagit en ansökan om FM-sändning från Wilmar Igl för en sändning på Forumtorget i Uppsala. Tillståndsperioden som ansökan avser är fredagar under 2020.

PTS har meddelat att frekvensen kommer att täcka torget och att effekten borde bli så låg att endast torget täcks, men eventuellt kommer kontor och boende intill torget att kunna ta emot sändningarna.

MYNDIGHETENS BEDÖMNING

För att sända ljudradio med användning av radiovågor krävs tillstånd enligt 10 kap. 1 § radio- och tv-lagen om

1. sändningen sker på sådana frekvenser under 30 megahertz som enligt för Sverige bindande internationella överenskommelser är avsedda för rundradiosändningar, eller
2. sändningen sker på frekvenserna 87,5–108 megahertz, 174–240 megahertz eller 470–790 megahertz.

I 3 kap. 1 § radio- och tv-lagen finns definitioner av vissa begrepp som förekommer i lagen. Med ljudradiosändning avses en sändning av ljudradioprogram med hjälp av elektroniska kommunikationsnät som a) en leverantör av medietjänster tillhandahåller, b) är riktad till allmänheten, och c) är

avsedd att tas emot med tekniska hjälpmedel. Med sändning som är riktad till allmänheten avses en sändning som samtidigt och utan särskild begäran är tillgänglig för vem som helst som vill ta emot den.

Av 11 kap. 1 § radio- och tv-lagen framgår bland annat att tillstånd att sända ljudradio meddelas av regeringen om sändningsavgiften finansieras med radio- och tv-avgiften enligt lagen (2018:1893) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst. Om det finns särskilda skäl, får regeringen ge tillstånd att sända ljudradio i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller kommersiell radio. Myndigheten för press, radio och tv meddelar tillstånd att sända närradio och kommersiell radio samt får meddela tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradioprogram som inte är närradio eller kommersiell radio (12 kap. 1 §, 13 kap. 1 § och 11 kap. 1 § radio- och tv-lagen).

I radio- och tv-lagens förarbeten uttalas bland annat att begreppet sändning som är riktad till allmänheten är central för vad som är att betrakta som en ljudradiosändning (prop. 2009/10:115 s. 278). Av förarbeten till den tidigare Radio- och TV-lagen (1996:844) framgår bland annat att uttrycket allmänheten bör förstås i enlighet med normalt språkbruk och i enlighet med den innebörd det för närvarande har i de radorättsliga författningarna samt i yttrandefrihetsgrundlagen (1991: 1469). Av förarbetena till yttrandefrihetsgrundlagen följer att bedömningen av om en sändning är avsedd för allmänheten bör kunna ske med ledning av sådana omständigheter som den använda frekvensen, sändarens styrka och sändningens innehåll. Med den valda definitionen utesluts kommunikation mellan enskilda. Högtalarutrop och projicering av filmbilder utesluts eftersom dessa inte kräver att den mottagande har tillgång till någon mottagarapparat. (Prop. 1995/96:160 s. 64f.)

MPRT konstaterar att de sändningar som anges i ärendet i radio- och tv-lagens mening är att anse som ljudradioprogram som är avsedda att tas emot med tekniskt hjälpmedel. Frågan blir då om sändningarna ska anses som riktade till allmänheten.

MPRT har i sin praxis ansett att en förutsättning för att en sändning inte kan anses som riktad till allmänheten är att den har en mycket begränsad räckvidd. Av underlaget i detta ärende framgår att sändningar kommer ske på ett torg i Uppsala. Sändningen kan tas emot av de som befinner sig på torget, men också av människor i intilliggande byggnader. Myndigheten gör bedömningen att varje enskild sändning kan komma att nå ut till ett betydande antal lyssnare och att de aktuella sändningarna är att betrakta som riktade till allmänheten.

MPRT bedömer att sändningarna är att betrakta som ljudradiosändningar enligt radio- och tv-lagen. Tillstånd krävs därför om sändningarna sker på sådana frekvenser som kräver tillstånd enligt radio- och tv-lagen. Myndigheten har dock

inte möjlighet att med stöd av radio- och tv-lagen meddela tillstånd till de sändningar som ansökan gäller. MPRT skulle i detta fallet endast kunna ge tillfälligt tillstånd under en period om högst två veckor.

Detta yttrande har beslutats av generaldirektören [REDACTED]. I den slutliga handläggningen har även juristen [REDACTED] deltagit. Biträdande enhetschefen [REDACTED] har varit föredragande.

[REDACTED]

Kopia till: Wilmar Igl

Originalhandlingen med namnunderskrift förvaras hos myndigheten.